

De toekomst van het energielandschap in de Leidse ommelanden

25 april 2022, 20-22 uur

1

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Cees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

2

2

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 Afsluiting**

3

3

Missie / Visie Ideewinkel

Missie

- Gezonde, leefbare omgeving voor nu en in de toekomst
- Mensen handelen met respect voor alles wat de aarde ons te bieden heeft

Visie

- Lokaal platform/netwerk ter ondersteuning en initiatie van duurzame initiatieven en activiteiten
- Wij informeren, inspireren, activeren, en verbinden.
- De 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Global Goals) van de VN zijn een belangrijke inspiratiebron

4

Activiteiten 2022

Onze activiteiten

- Het podium Groene Ideecafé is onze kernactiviteit
- Verder willen wij excursies, wandelingen, workshops, lezingen, spreekuur, en/of conferenties organiseren
- Projecten Vrij Groen en Voedselbos Okkerheide vallen nog onder onze organisatie
- Wij ondersteunen nieuwe duurzame initiatieven, denken mee, adviseren
- Wij delen informatie en inspireren duurzaamheid via onze website, nieuwsbrief, en op sociale mediakanalen

Organisatie

- Vrienden van de Ideeewinkel
- Wervings en PR plan. Invullen vacatures

5

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideeewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

6

6

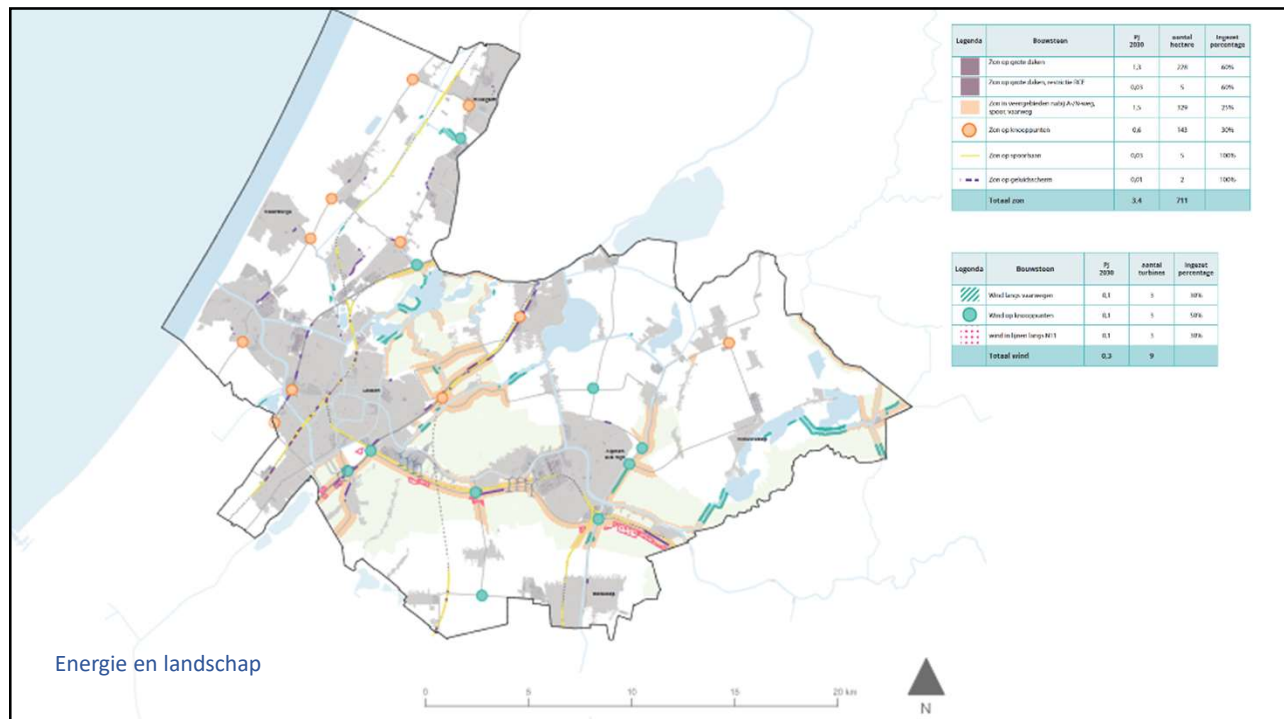
De toekomst van het energielandschap in de Leidse Ommelanden

Groen ideecafé 25 april 2022

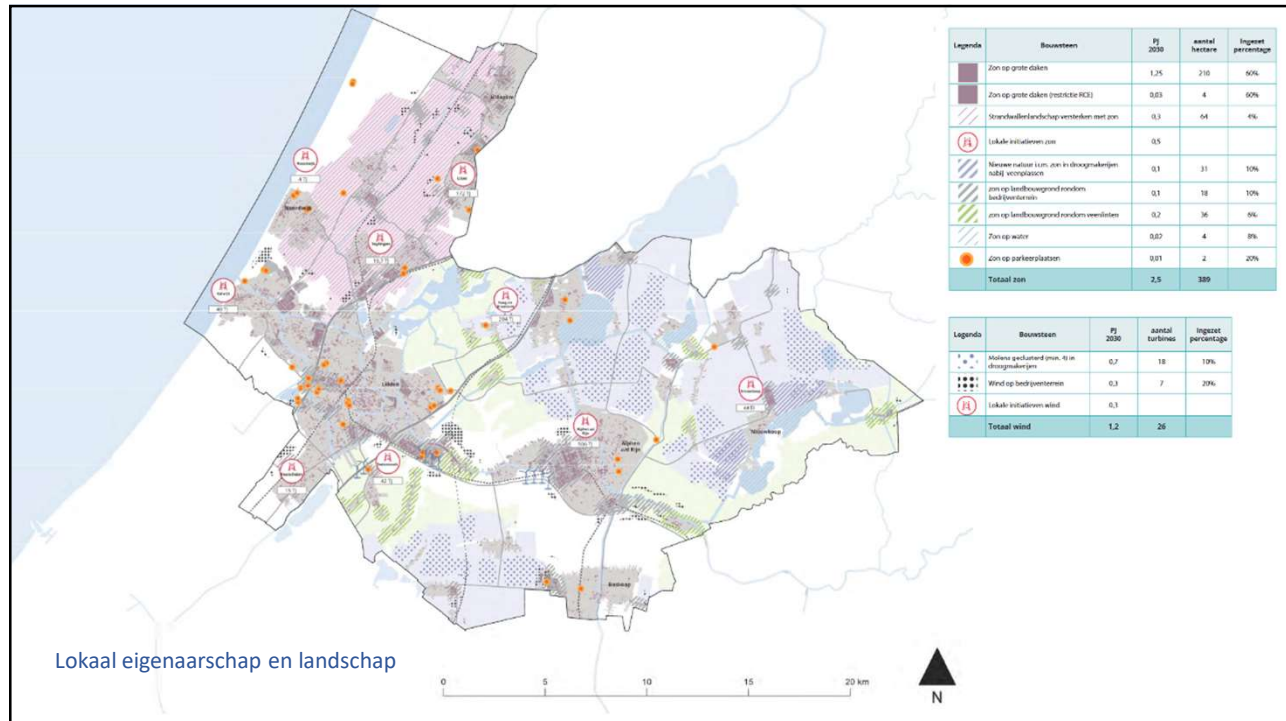
Fred Goedbloed

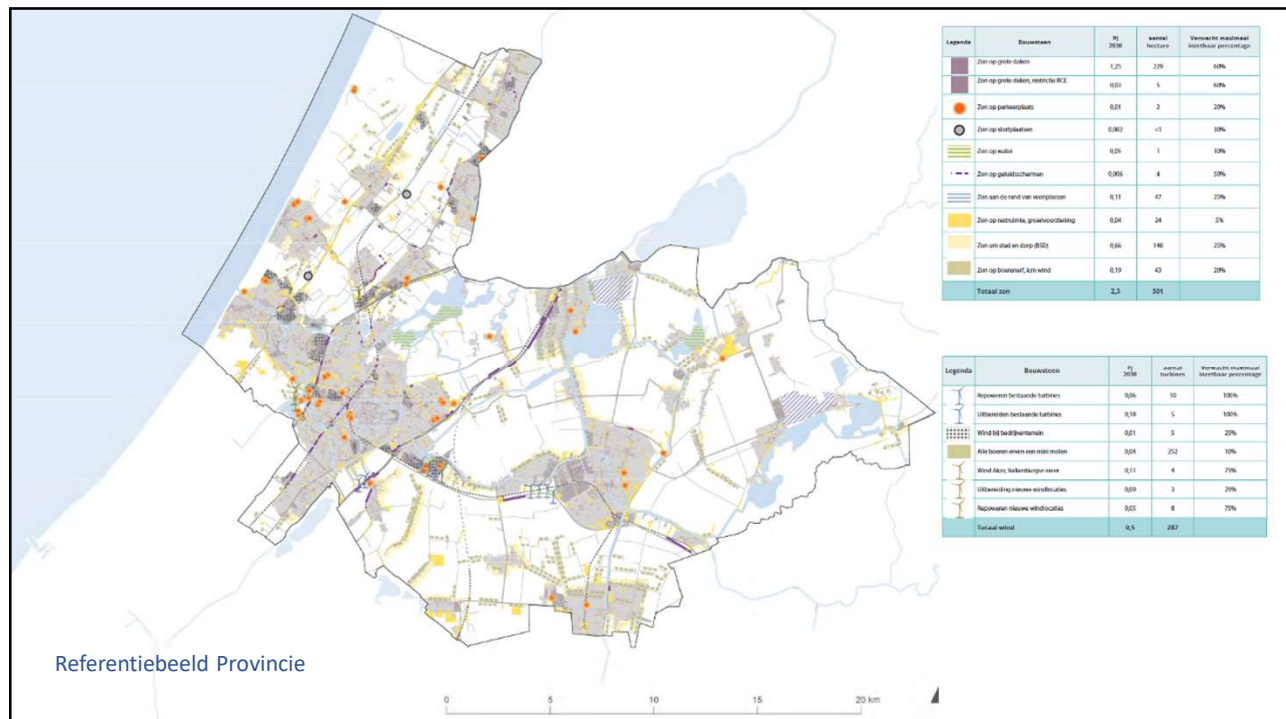
7

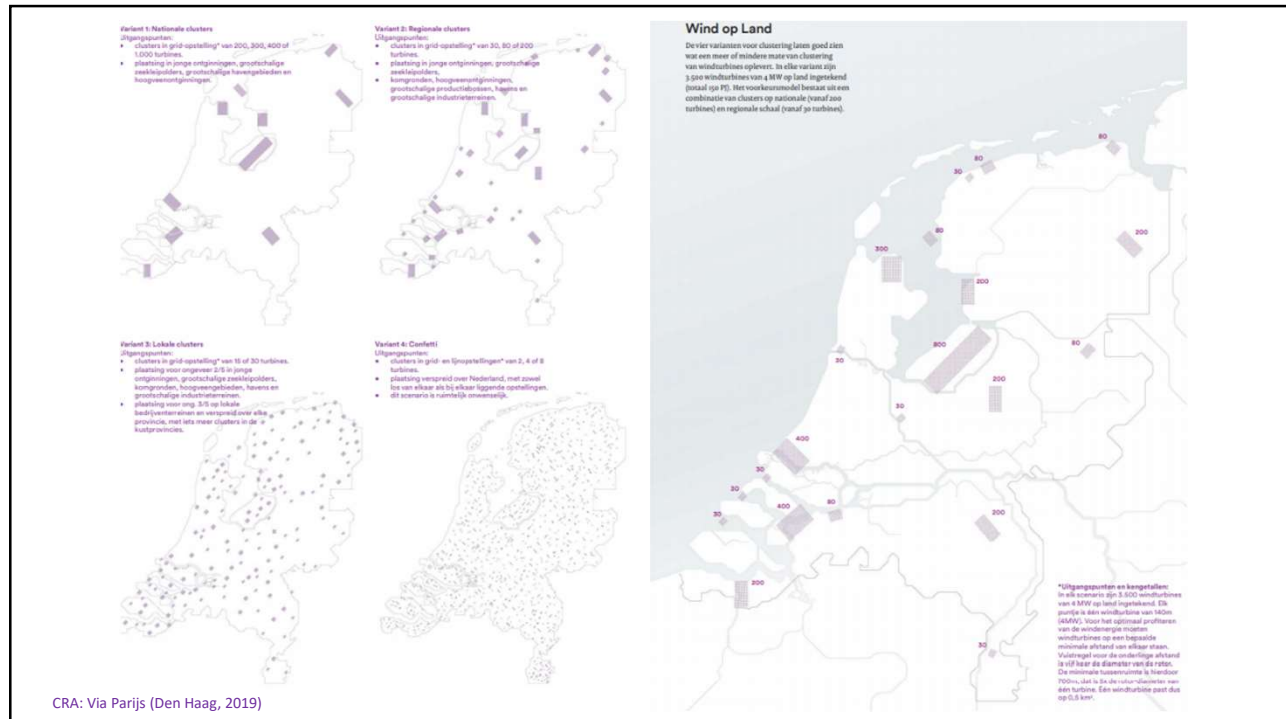
8

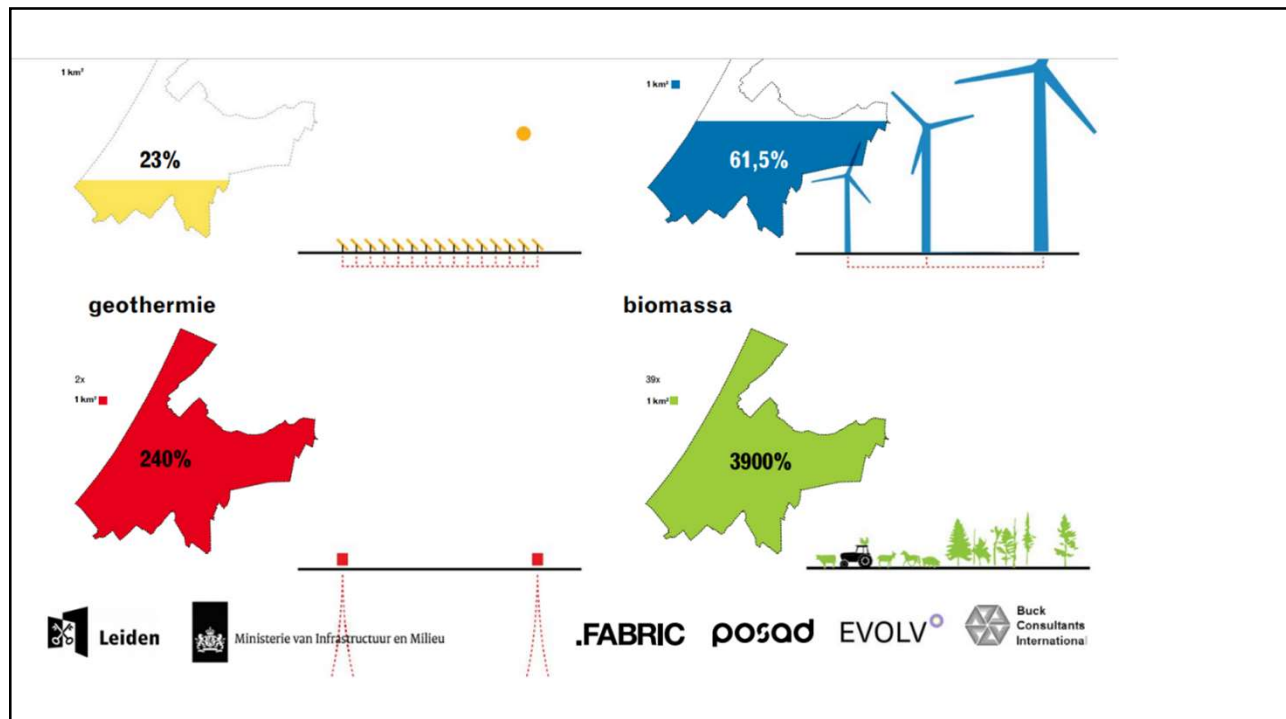
9

10

11

12

13

14

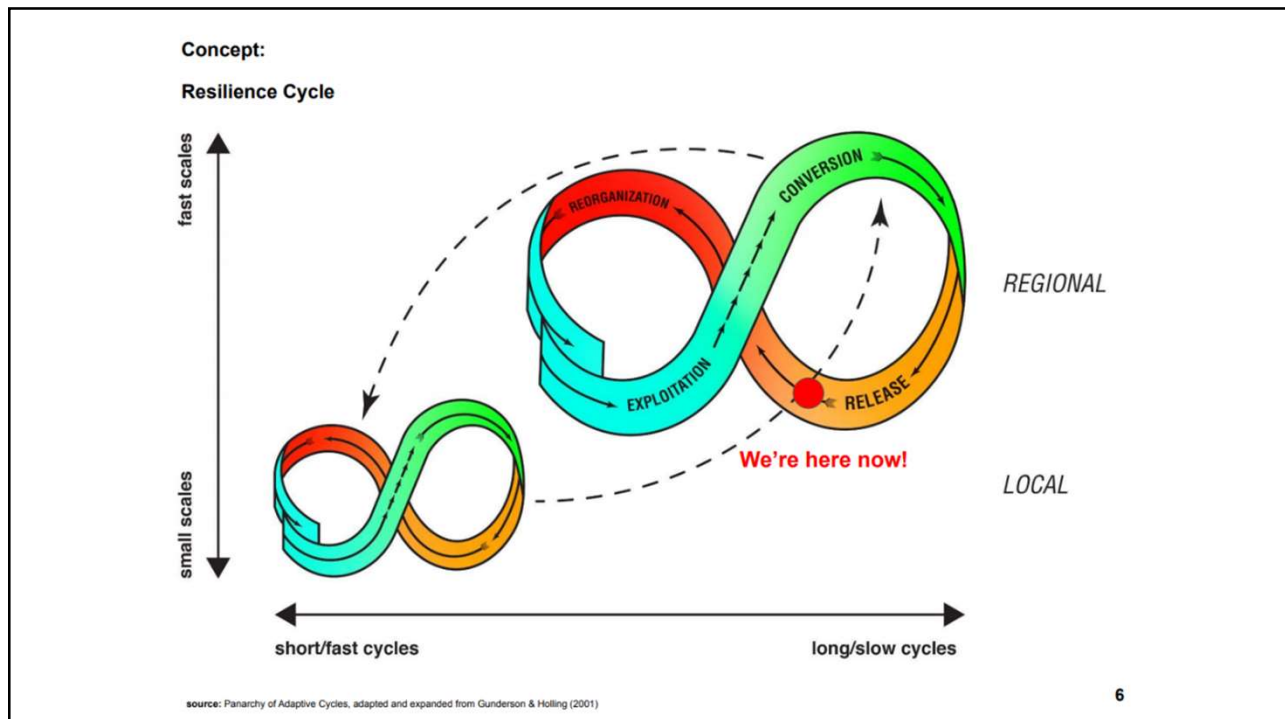
15

16

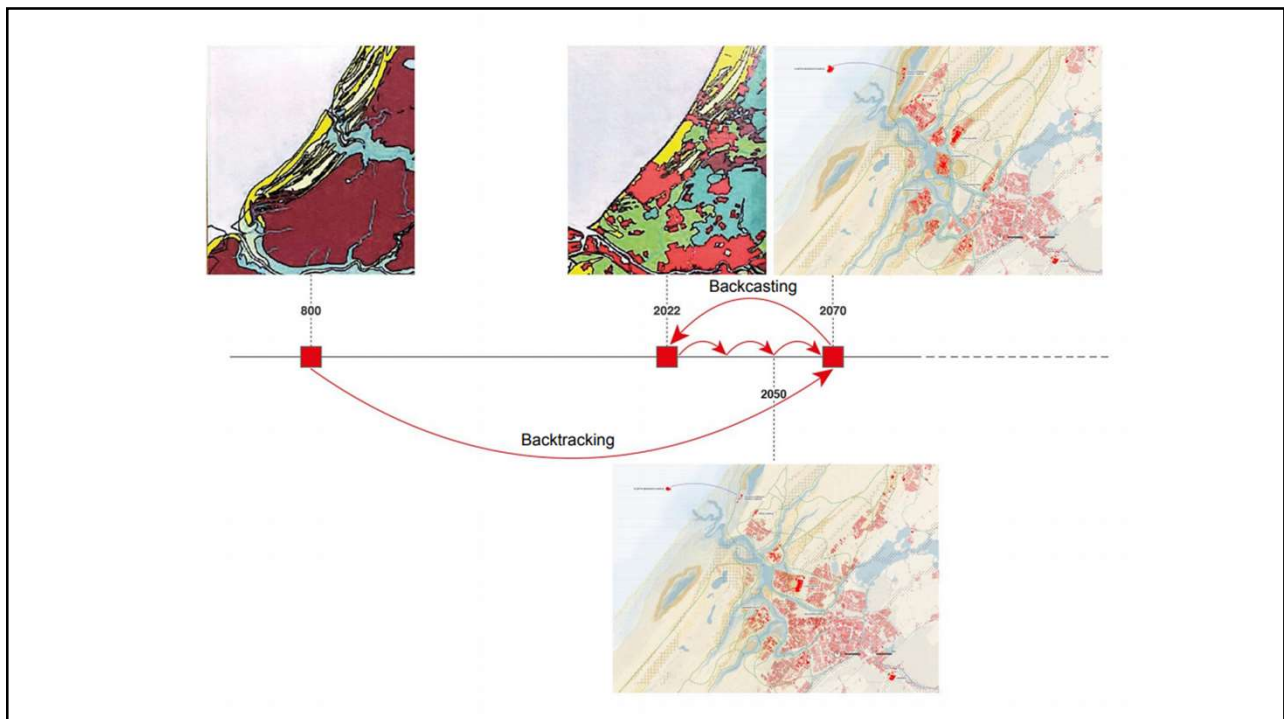
17

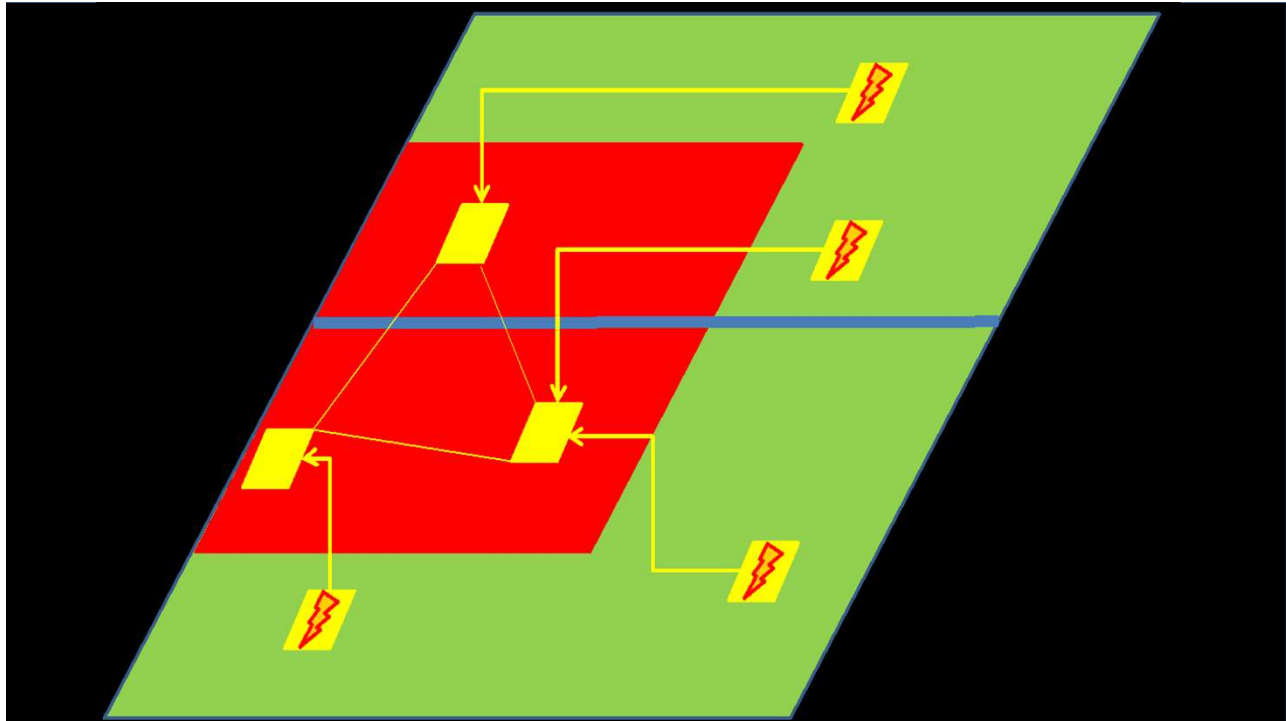
18

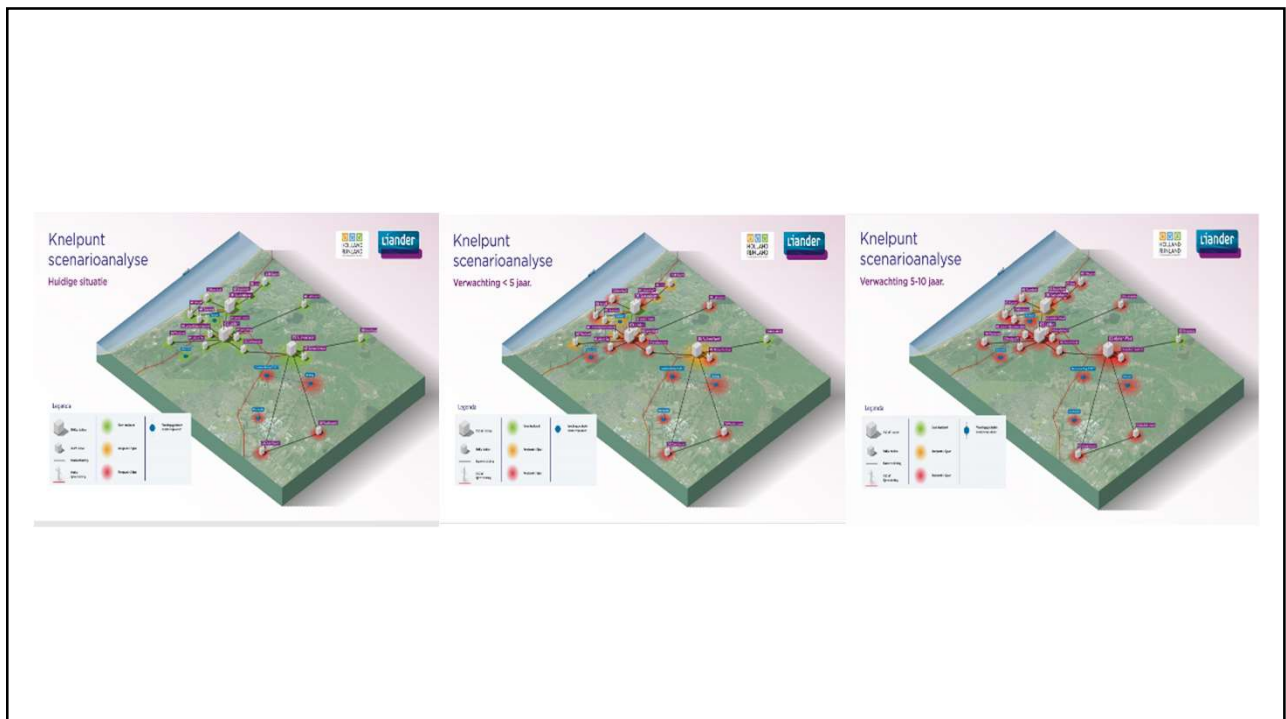
19

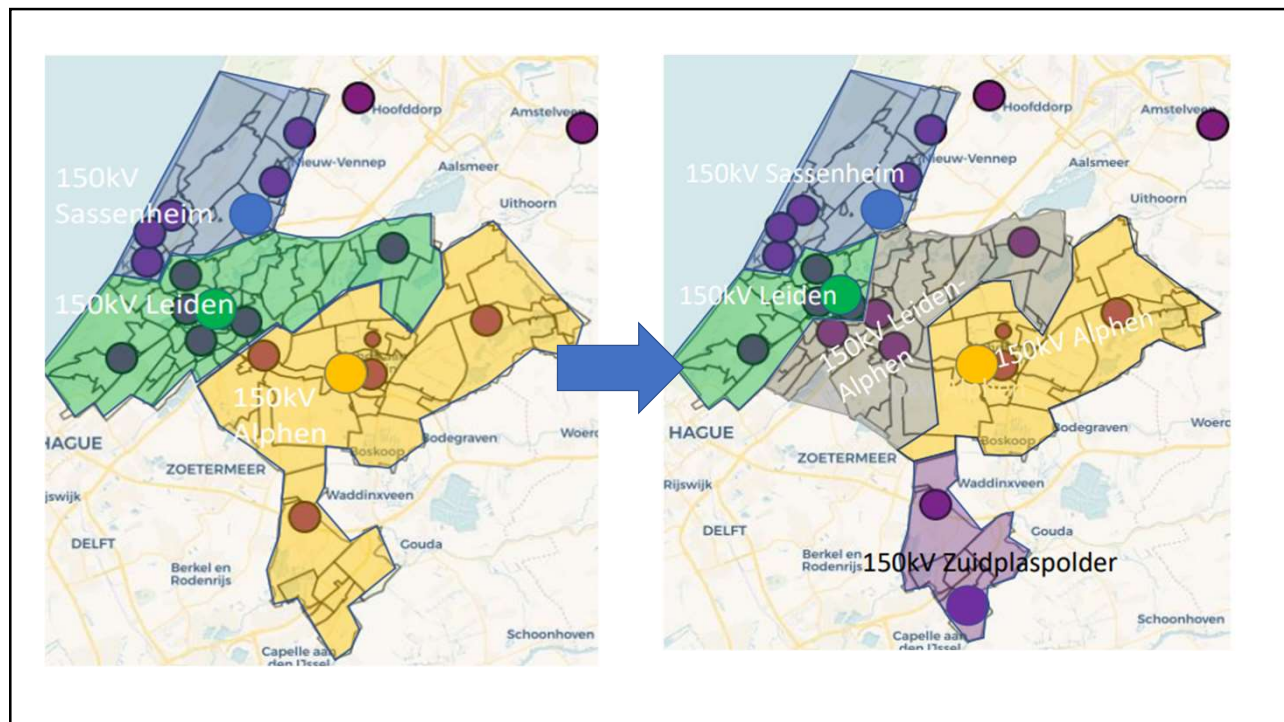
20

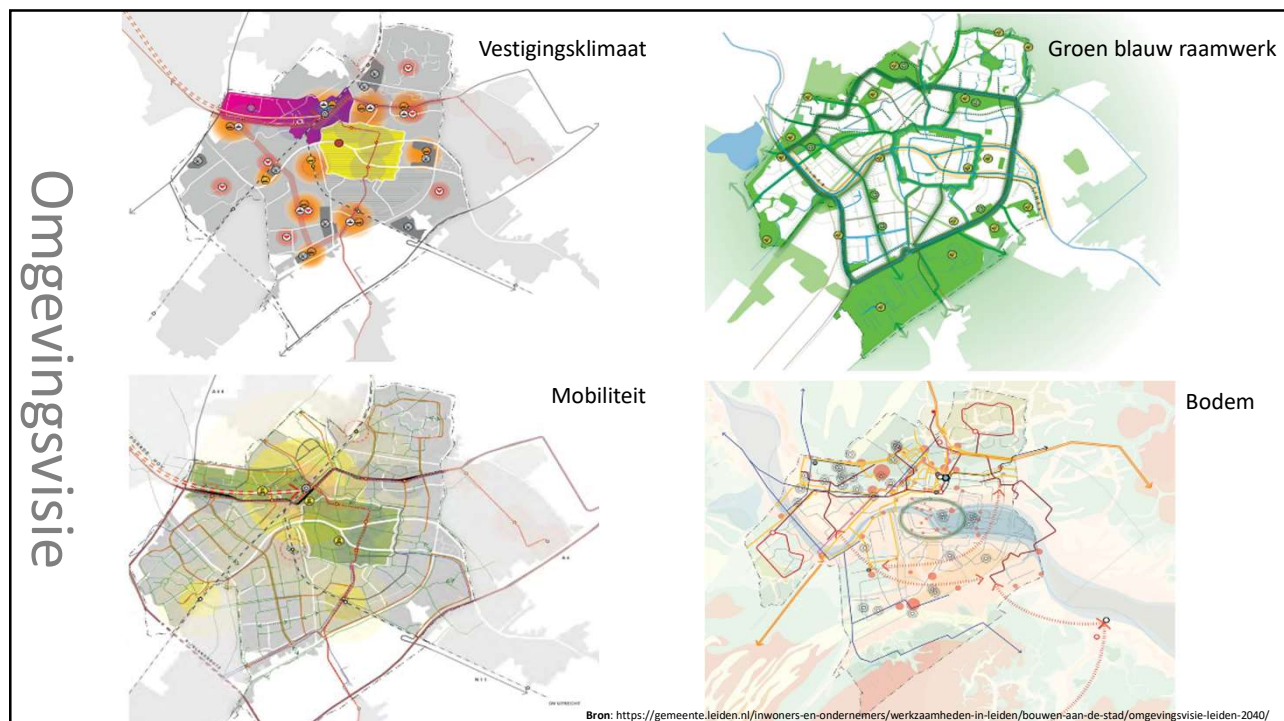
21

22

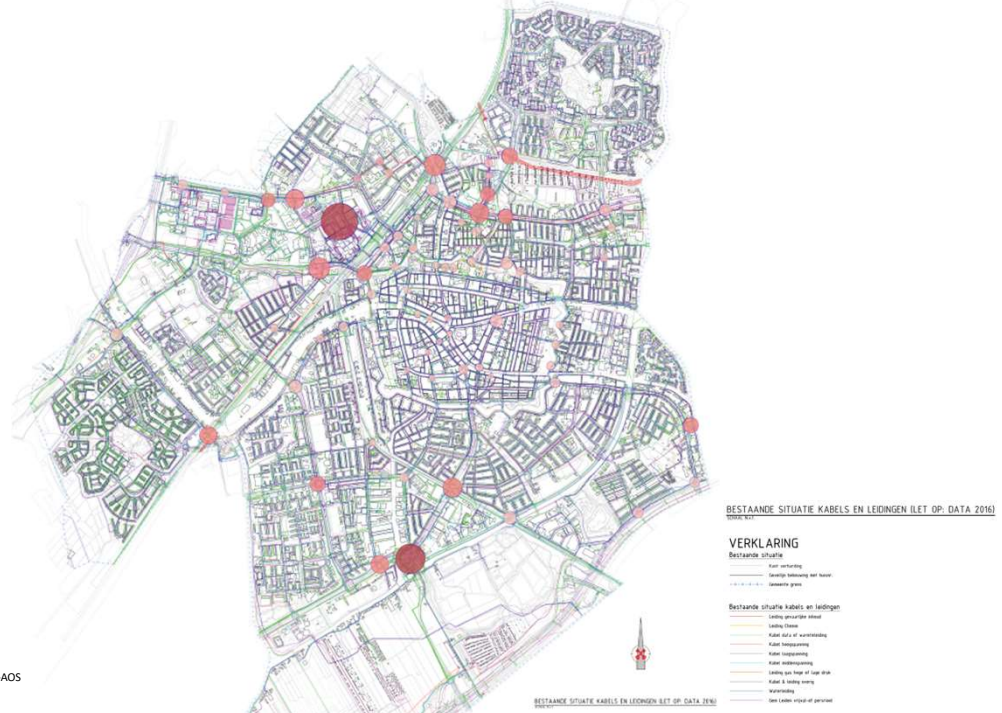
23

24

KLIC-melding en knopen

Bron: TEK_KABELS_LEIDINGEN_2016_Leiden-AOS

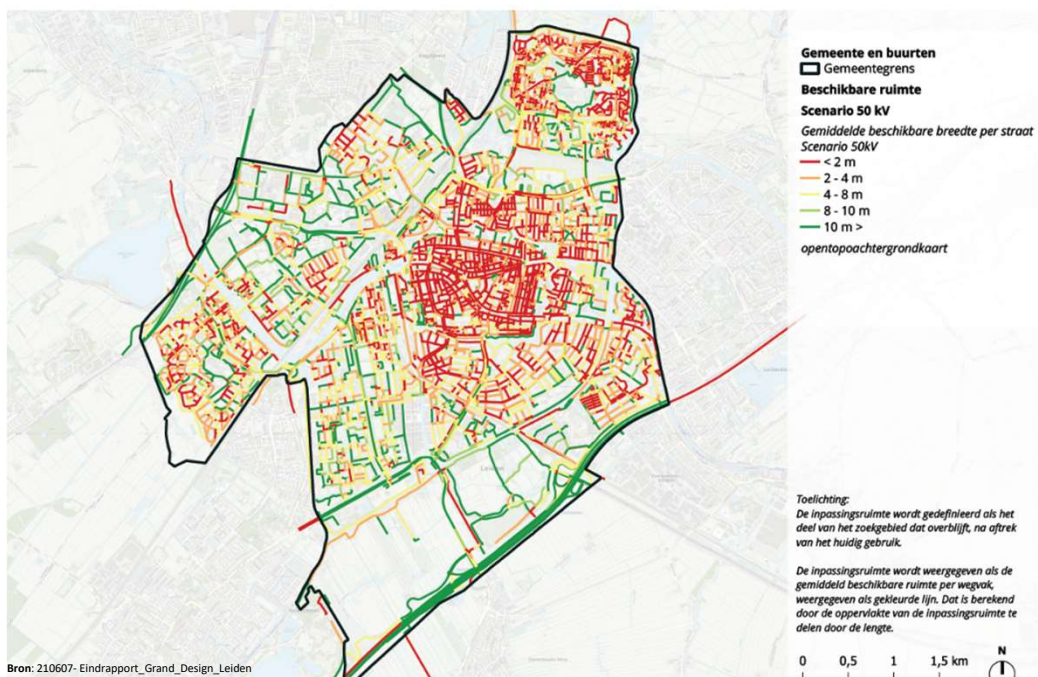

25

Grand design: stap 1

INPASSINGSRUIMTE PER STRAAT - SCENARIO 50 KV

5.10G

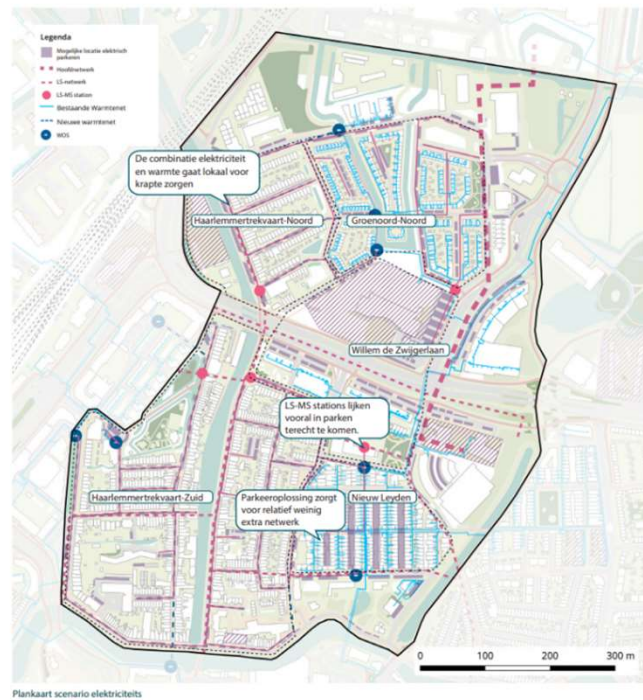
Bron: 210607-Eindrapport_Grand_Design_Leiden

26

Elektriciteit en warmte

Bovengrondse stations behorend tot de ondergrondse infrastructuur (bijv. LS-MS stations) lijken vooral in waardevolle openbare ruimtes zoals parken terecht te komen.

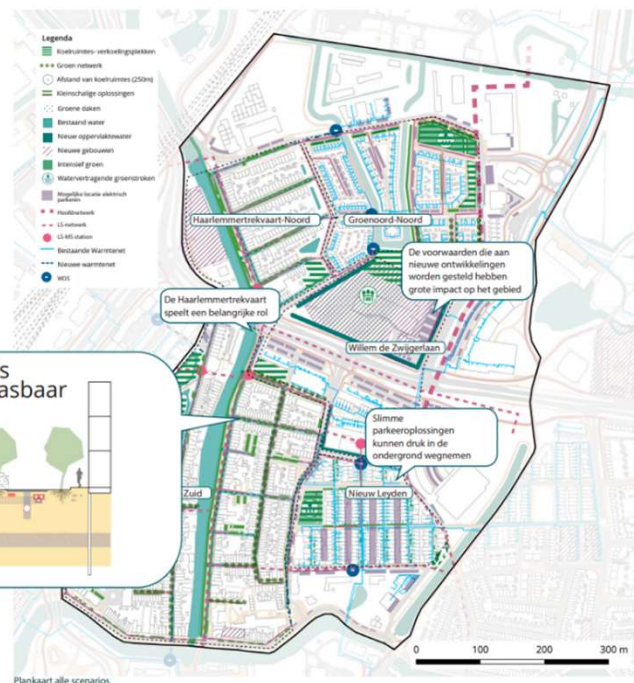
Parkeeroplossingen hebben impact op de ruimtevraag van het elektriciteitsnetwerk

27

Ruimteclaims samenbrengen

Ruimteclaim van alle thema's gezamenlijk lijkt moeilijk inpasbaar

28

Grand design: stap 2

Elektra:

100 Middenspanningsruimten = $100 \times 25 \text{ m}^2 = 2.500 \text{ m}^2$

De bijhorende km kabel is uitgevraagd

Warmte:

100 Warmte overdrachtstations = $100 \times 15 \text{ m}^2 = 1.500 \text{ m}^2$

$2 \times \text{PBU} = 2 \times 500 \text{ m}^2 = 1.000 \text{ m}^2$

Data:

15 PoP-stations = $15 \times 24 \text{ m}^2 = 360 \text{ m}^2$

Dat geeft een totaal van 5.360 m^2 erbij in de bestaande stad

29

30

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

31

31

Natuurinclusieve Energietransitie

Madeleine Braakman

25 april 2022

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

32

De RES opgave: 35 TWh hernieuwbaar op land

*Het is niet OF,
maar EN*

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu
federatie **zuid-holland**

35

Natuurinclusieve energietransitie

- ▶ Duurzame opwek met respect voor de natuur
- ▶ Biodiversiteit
- ▶ Plus op de natuur en bestaande natuur en landschap ontzien
- ▶ Locatiekeuzes, inpassing van projecten en beheer
- ▶ Actieve, regisserende rol voor overheden

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu
federatie **zuid-holland**

36

Tools

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu **zuid-holland**
federatie

37

Zonneladder

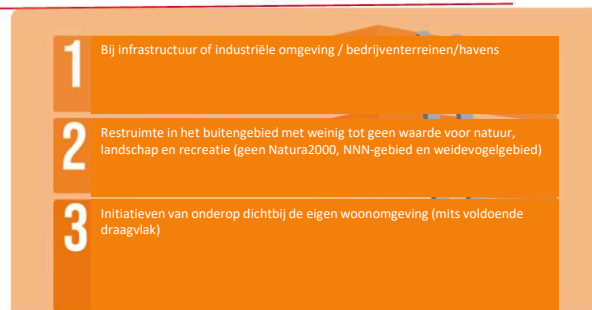

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu **zuid-holland**
federatie

38

Windladder

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu zuid-holland
federatie

39

Landschaps- en natuurwaarden

- ▶ Inventariseer in een vroeg stadium de landschappelijke kwaliteiten en natuurwaarden van een gebied
- ▶ Betrek terreinbeherende organisaties en lokale/regionale organisaties met gebiedskennis
- ▶ Landschapsstructuren en natuurgebieden stoppen niet bij de gemeente-/regiogrens

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu zuid-holland
federatie

40

Advies Park's: Regionale energiestrategieën en het Groene Hart

- ▶ Kijk over grenzen en zie Groene Hart als geheel
- ▶ Respecteer verscheidenheid; investeer in ruimtelijke kwaliteit
- ▶ Integrale gebiedsperspectieven
- ▶ Goed georganiseerd energienetwerk/infrastructuur
- ▶ Keuzeruimte in zoekgebieden

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu zuid-holland
federatie

41

Energietuin

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

natuur en milieu zuid-holland
federatie

42

Samen voor een mooi en duurzaam Zuid-Holland

43

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

44

44

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze; intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie**
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

45

45

Home Actueel ▾ Over ons ▾ Wij werken aan ▾ Jouw provincie Contact ▾ 🔍

Bekijk de documentaire

46

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

47

47

48

Tjitske Veldkamp
Rijnland Energie Coöperatie

Rijnland Energie Coöperatie

49

Rijnland Energie streeft naar:

Een duurzame, coöperatieve
energievoorziening in Holland
Rijnland voor een blijvend
leefbare regio

Rijnland Energie Coöperatie

50

Wind- en zonprojecten

Grootschalige, coöperatieve opwek is een **duurzame**, **betalbare** en **realistische** manier om CO_2 te besparen.

Combinatie met zon op daken en energiebesparing.

Rijnland Energie Coöperatie

51

Coöperatief werkt

- Zeggenschap van omwonenden
- Meeprofitieren van de opbrengst
- Winst naar de lokale gemeenschap
- Breder draagvlak

Rijnland Energie Coöperatie

52

De leden van Rijnland Energie

Samenwerking van lokale coöperaties

Energiek Alphen a/d Rijn
 Gebiedscoöperatie Nieuwkoop
 Energiek Leiden
 EC Leidschendam-Voorburg
 LEOO (Oegstgeest)
 Energiek Poelgeest (Oegstgeest)
 Groener Zoeterwoude

Rijnland Energie Coöperatie

53

1^e project: De Watergeuzen

- 2 windmolens
- Langs de A4
- Genoeg stroom voor 3.300 huishoudens p/j
- Bouwkosten: 6 miljoen euro
- Overname: 1,65 miljoen euro

Rijnland Energie Coöperatie

54

Zo werkt het

- Rijnland Energie heeft de molens gekocht
- Bewoners/ leden van lokale coöperaties leggen geld in (participaties)
- Participanten hebben medezeggenschap via de ALV
- Participanten krijgen rente op hun inleg
- Winst gaat naar lokale projecten

Rijnland Energie Coöperatie

55

Breaking news....

We hebben De Watergeuzen!

Rijnland Energie Coöperatie

56

De Watergeuzen-participaties

- 6.600 participaties
- Kosten per stuk € 250
- 1% transactiekosten
- Minimaal 1
- Maximaal 80
- Overdraagbaar binnen de regio

Rijnland Energie Coöperatie

57

Huidige stand van zaken

- 673 deelnemers
- € 1.647.750

Rijnland Energie Coöperatie

58

Zo kun je meedoen

Rijnland Energie Coöperatie

Inschrijven tot 30 juni

1. Lid worden van je lokale coöperatie
2. Inschrijven voor participaties bij Rijnland Energie (aantal aangeven)
3. Wachten tot einde inschrijfperiode (30 juni)
4. Toegekende participaties betalen

59

Redenen om mee te doen

- Je beslist mee over de windmolens
- Je stimuleert coöperatieve en duurzame opwek
- Je krijgt rente op je inleg (prognose: 3%)
- Winst gaat naar duurzame projecten in de buurt
- Geld blijft lokaal!

Let op! U belegt buiten AFM-toezicht. Geen prospectusplicht voor deze activiteit.

60

Dit moet je weten

- Je zet je geld voor 20 jaar vast
- Beleggen is nooit zonder risico
- De rente kan lager zijn dan verwacht
- Wind is de belangrijkste onzekerheid

Maar:

- je kunt maximaal je inleg kwijtraken en bent niet aansprakelijk voor verliezen van de coöperatie
- Lees het informatiememorandum!

Let op! U belegt buiten AFM-toezicht. Geen prospectusplicht voor deze activiteit.

61

Lees meer

www.wekopendewatergeuzen

- Brochure
- Veel gestelde vragen
- Informatiememorandum
- Participatiereglement

Rijnland Energie Coöperatie

62

Energietuinen

Samenwerking met NMF

- Vooral relevant voor zonneweides
- Kansen zoeken voor windmolenparken

Rijnland Energie Coöperatie

63

De initiatiefnemers

- Rob Boerée (Leiden)
- Anne Marieke Schwencke (Leiden)
- Henk Jan Visser (Leiden)
- Jos Atteveld (Zoeterwoude)
- Ton Rijnsburger (Zoeterwoude)
- Piet Melzer (Nieuwkoop)
- Ferd Schelleman (Alphen a/d Rijn)

Rijnland Energie Coöperatie

64

Doe mee

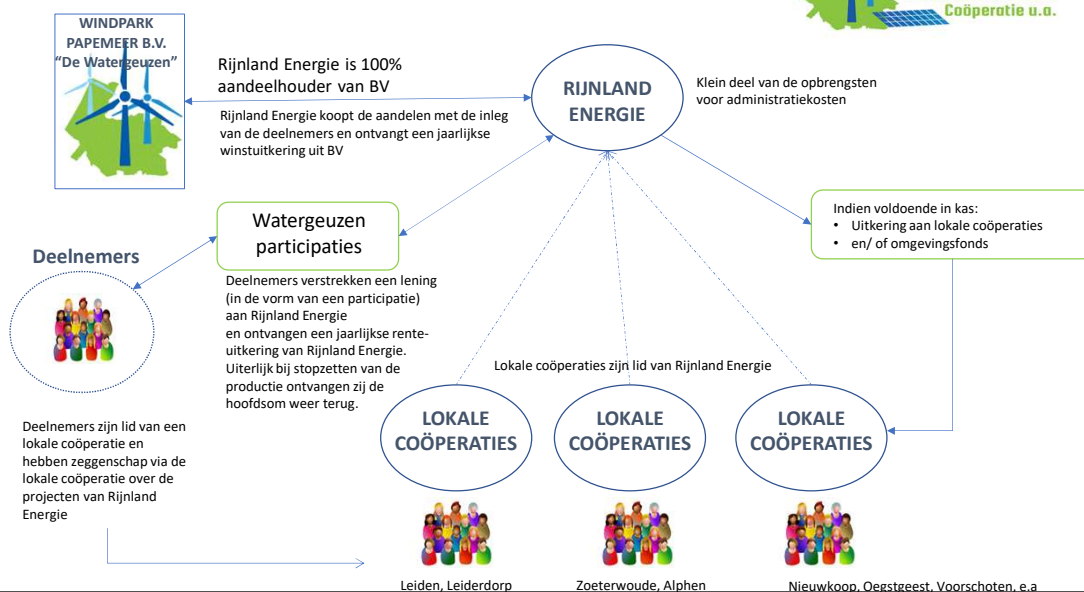
- Geef je op voor de nieuwsbrief van Rijnland Energie
- Word lid van je lokale coöperatie
- Schrijf je in voor participaties

www.wekopendewatergeuzen.nl

Rijnland Energie Coöperatie

65

De organisatie

66

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

67

67

Meer informatie

- zuid-holland.nl/onderwerpen/ruimte/ruimtelijke/provinciaal-adviseur-ruimtelijke-kwaliteit-park/
- zuid-holland.nl/publish/pages/28536/park_advies_meerdanzonenwindklein-def.pdf
- rivm.nl/windenergie/windmolens-gezondheid
- ggdleefomgeving.nl/omgeving/windmolens/windmolens-en-gezondheid/

68

Programma 25 april 2022:

Doel: informeren, inspireren, activeren tot duurzame initiatieven

- 20:00 **Opening –**
Ckees van Oijen & Peter Egbers Groene Ideecafé / Stichting Ideewinkel
- 20:05 **Energie en infrastructuur in RES Holland Rijnland –**
Fred Goedbloed – Gemeente Leiden
- 20:20 **Natuur-inclusieve Energietransitie –**
Madeleine Braakman – Regisseur Energie en Klimaat, NMZH
- 20:40 **Duurzame energie infrastructuur en natuur-inclusieve energietransitie**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 20:55 **Pauze;** intermezzo met video's over een (natuur-inclusieve) energietransitie
- 21:10 **Watergeuzen van Rijnland Energie –**
Tjitske Veldkamp – Energiek Leiden – Rijnland Energie
- 21:35 **Duurzame energieproductie in eigen beheer door coöperaties**
o.l.v. Edith van Middelkoop - Leidse Gesprekken
- 21:50 **Afsluiting**

69

69

Blijf in contact!

- **In 2022 (onder voorbehoud!):**

- 13 juni: Korte ketens in de Tuin van Holland
- *Begin juli?*
- 19 september ... ?
- 17 oktober ... ?
- 21 november ... ?
- 14 december ... ?

- **Versterk je de werkgroep Groene Ideecafé? - Vrijwillige bijdrage is welkom!**

Schrijf je in voor de nieuwsbrief van de Ideewinkel

www.ideewinkel.nl

70

70